

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2026

Kaupunginhallitus 31.10.2022 § 296

Valmistelijat / lisätiedot:

etunimi.sukunimi@kuopio.fi

puh. 044 718 2788

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Pirhonen Jarmo

Kaupunginhallitus käsittelee vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman.

1) Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman siihen liittyvine tavoitteineen, yleis- ja erityisperusteluineen sekä sitovuus- ja toimintaohjeineen.

2) Talousarviossa annetaan valtuutus jatkaa jo aloitetut, mutta tilinpäätöksessä 2022 keskeneräisiksi todettavat investointihankkeet vuodelle 2023 varatun kohdekohtaisen määrärahan puitteissa tai sisältyen nk. hankkeiden päättämiseen varattuun määrärahaan.

3) Kaupunginvaltuusto antaa kaupunginhallitukselle valtuuden käynnistää uusien yritystilojen ja -alueiden rakentamis- ja ostohankkeita sekä kaupungin kehityksen kannalta olennaisia investointeina käsiteltäviä kumppanuus- ja kehityshankkeita kokonaiskustannusarvioltaan enintään 5 milj. euron rajaan saakka. Mahdolliset hankkeet tuodaan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi talousarviomuutoksina.

4) Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa talousarvion rahoitusosan sitovien erien osoittamissa rajoissa. Lisäksi valtuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään lainojen nettomuutoksen sillä määrällä, millä edellä kohdassa 3 tarkoitettuja toimenpiteitä toteutetaan käynnistämismäärärahan puitteissa talousarviovuoden aikana.

5) Kaupunginvaltuusto oikeuttaa talousjohtajan nostamaan tilapäisluottoa enintään 50 milj. euroa maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Talous- ja omistajaohjaus oikeutetaan korjaamaan kirjoitusvirheet ja tekemään tekstiin teknisuontoisia korjauksia.

Päätös

Merkitään, että kaupunginhallitus kävi läpi kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksen ns. ensimmäisessä lukemisessaan maanantaina 10.10.2022.

Merkitään, että kaupungin yhteistyötoimikunta käsitteli vuoden 2023 talousarviota ja taloussuunnitelmaa vuosille 2023-2026 kokouksessaan 11.10.2022.

Merkitään, että kokouksessa olivat läsnä asiaa käsiteltäessä talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva ja toimitilajohtaja Hannu Väänänen. Toimitilajohtaja Hannu Väänänen poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko klo 16.30-17.20. Kaupunginhallituksen jäsen Hannu Kokki poistui kokoushuoneesta tauon aikana ja hän liittyi kokoukseen Teams-yhteydellä. Markkinointijohtaja Kirsi Soininen poistui kokouksesta tauon aikana.

Merkitään, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Tuula Väättäinen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Merkitään, että kaupunginhallituksen jäsen Vesa Linnanmäki poistui kokouksesta asian käsittelyn päätyttyä.

Yksityiskohtaisen käsittelyn aikana tehtiin seuraavat esitykset:

1. Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Ari Koskinen teki jäsen Miia Eskelinen-Fingerroos ja jäsen Pekka Niiranen kannattamana seuraavan sisältöisen muutosesityksen:

- sivu 49. Elinvoima ja konsernipalvelujen palvelualue. Tekstilisäys:
"Kuopion kaupungille palkataan vuoden 2023 aikana tapahtumapäällikkö, jonka tavoitteena on myydä Kuopion kaupungin omistamia tapahtumatiloja ja saada kaupunkiin lisää tapahtumia sekä toimia koordinaattorina tapahtumakentälle. Tämä htv-investointi tulee maksamaan itsensä takaisin moninkertaisesti verokertyminä."
Menolisäys + 30.000 euroa.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu muutosehdotus, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestettäväksi asiassa siten, että ne, jotka ovat kaupunginjohtajan tekemän ehdotuksen kannalla äänestävät JAA ja ne, jotka ovat jäsen Ari Koskisen tekemän ehdotuksen kannalla äänestävät EI. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Eskelinen, Kaartinen, Kantele, Kokki, Linnanmäki, Markkanen, Reijonen ja Wallius) ja 3 ei-ääntä (Koskinen, Eskelinen-Fingerroos ja Niiranen), joten kaupunginhallitus oli hyväksynyt kaupunginjohtajan tekemän ehdotuksen.

2. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 53, Elinvoima- ja konsernipalvelujen palvelualue, kohtaan 2.4 Kasvava ja vastuullinen matkailu, Toimenpiteet, tehdään seuraava tekstimuutos:
"Tapahtumajärjestäjäpalveluiden kehittäminen ja tapahtumien hyödyntäminen Kuopion markkinoinnissa: vahvistetaan tapahtumatuotantoa kaupunkikehittämisen näkökulmasta ja laaditaan toimintaperiaatteet tapahtumajärjestäjän palvelukokemuksen vahvistamiseksi."
3. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 53, Elinvoima- ja konsernipalvelujen palvelualue, kohtaan 2.4 Kasvava ja vastuullinen matkailu, Toimenpiteet, tehdään seuraava tekstilisäys: "Puijon tuolihissin käyttöönotto."

4. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 53, Elinvoima- ja konsernipalvelujen palvelualue, kohtaan 2.5 Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta, Toimenpiteet, tehdään seuraava tekstimuutos (1. kappale): "Vahvistetaan edunvalvontaa ottamalla käyttöön edunvalvonnan toimintamalli ja laaditaan Kuopion edunvalvontasuunnitelma ja -strategia."
5. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 53, Elinvoima- ja konsernipalvelujen palvelualue, kohtaan 3.1 Kiertotalous ja resurssiviisaus (Hankinnat), Toimenpiteet, tehdään seuraava tekstimuutos: "Kehitetään kaupungin strategista hankintaosaamista: hankintaohjelman toimeenpano, vahvistetaan kaupungin hankintaosaamista ja -resursseja."
6. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 62, Kaupunkiympäristön palvelualue, kohtaan 2.2 Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys, tavoitteen Kaupunkikeskusta toimenpiteisiin tehdään seuraava tekstilisäys: "Käynnistetään selvitys, jonka pohjalta tehdään linjaus vapaa-ajan asuntojen vakituiseen käyttöön muuttamisen kriteereistä."
7. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 65, Kaupunkiympäristön palvelualue, kohtaan 3.4 Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky, Toimenpiteet, tehdään seuraava tekstimuutos: "Toteutamme ilmastoviisasta ruokaa lapsille hanketta: Tuemme luonnonvarojen kestävään käyttöön pyrkivää paikallista maa- ja elintarviketaloutta tarjoamalla lähellä tuotettu ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä; kotimaisen kalan, kasvien ja vihannesten käytön lisääminen, paikalliset luonnontuotteet (marjat, sienet)."
8. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 71 Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle lisätään toimintakuluihin + 700 000 euroa.
9. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 77, Kasvun ja oppimisen palvelualue, Toimintaympäristö ja sen muutokset, 10. kappaleen (Digitaalisten palveluiden jne.) loppuun tehdään seuraava tekstilisäys: "Lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota digitalisaatiota edistävien hankkeiden vaikuttavuusarviointiin, jotta voidaan todentaa digitalisaation edistymistä sekä seurata digitalisaatiolla tavoiteltavien säästötavoitteiden toteutumista."
10. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 78, Kasvun ja oppimisen palvelualue, Toiminnan painopistet ja keskeiset muutokset, 2. kappaleen (Palveluverkoston ja sen jne.) loppuun tehdään seuraava tekstilisäys: "Kouluverkostoon päätetään vuoden 2023 aikana palveluverkostonselvitystyön osoittamat rakenteelliset uudistukset."
11. Keskustelun kuluessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että sivulla 80 Kasvun ja oppimisen palvelualueelle lisätään toimintakuluihin + 2.200 000 euroa.

Puheenjohtaja totesi tämän jälkeen, että vuoden 2023 talousarvio sekä vuosien 2023 - 2026 taloussuunnitelma oli siten tullut kaupunginhallituksen osalta

käsitellyksi kaupunginhallituksen tekemin muutoksin. Muilta osin kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 280

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Lautakunnat ovat käsitelleet omien palvelualueidensa talousarvioesitykset 2022:

- Kaupunginhallitus on 12.9.2022 § 246 käsitellyt elinvoima- ja konsernipalvelujen, yleishallinnon ja Kuopion Tilapalvelujen talousarvioesityksen, linkki esitykseen ohessa <https://publish.kuopio.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022864205-3>
- Kaupunkirakennelautakunta on 13.9.2022 § 122 käsitellyt kaupunkiympäristön palvelualueen talousarvioesityksen, linkki esitykseen ohessa <https://publish.kuopio.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022864985-3>
- Kasvun ja oppimisen lautakunta on 6.9.2022 § 72 käsitellyt kasvun ja oppimisen palvelualueen talousarvioesityksen, linkki esitykseen ohessa <https://publish.kuopio.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022865732-8>
- Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta on 7.9.2022 § 62 käsitellyt hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen talousarvioesityksen, linkki esitykseen ohessa <https://publish.kuopio.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022862756-7>

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla

näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Vakiintuneen käytännön mukaan kaupunginhallitus käy kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksen läpi ns. ensimmäisessä lukemisessa ja keskustelelee talousarvioehdotuksesta. Samalla talousarvion valmistelijoille on mahdollista esittää kysymyksiä ja lisäselvityspyynnöjä. Talousarvioehdotuksen toinen käsittely, jossa kaupunginhallitus päättää esityksestään kaupunginvaltuustolle, on maanantaina 31.10.2022.

Vaikutusten arviointi Talousarvion vaikutuksia on arvioitu talousarvioasiakirjassa.

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus aloittaa talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2023-2026 käsittelyn.

Päätös Merkitään, että talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva, talouspäällikkö Heini Piironen ja toimitilajohtaja Hannu Väänänen olivat läsnä kokouksessa asiaa käsiteltäessä ja he poistuivat kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet Kaupunginjohtajan esitys (jaetaan vain sähköisesti)
Kaupungin yhteistyötoimikunnan päätös 11.10.2022 § 37

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 76
74/02.02.00/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Kuuva Jaana

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto käsittelee vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman.

1) Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman siihen liittyvine tavoitteineen, yleis- ja erityisperusteluineen sekä sitovuus- ja toimintaohjeineen.

2) Talousarviossa annetaan valtuutus jatkaa jo aloitetut, mutta tilinpäätöksessä 2022 keskeneräisiksi todettavat investointihankkeet vuodelle 2023 varatun kohdekohtaisen määrärahan puitteissa tai sisältyen nk. hankkeiden päättämiseen varattuun määrärahaan.

3) Kaupunginvaltuusto antaa kaupunginhallitukselle valtuuden käynnistää uusien

yrittäjäalojen ja - alueiden rakentamis- ja ostohankkeita sekä kaupungin kehityksen kannalta olennaisia investointeina käsiteltäviä kumppanuus- ja kehityshankkeita kokonaiskustannusarvioltaan enintään 5 milj. euron rajaan saakka. Mahdolliset hankkeet tuodaan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi talousarviomuutoksina.

4) Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa talousarvion rahoitusosan sitovien erien osoittamissa rajoissa. Lisäksi valtuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään lainojen nettomuutoksen sillä määrällä, millä edellä kohdassa 3 tarkoitettuja toimenpiteitä toteutetaan käynnistämismääräyksen puitteissa talousarviovuoden aikana.

5) Kaupunginvaltuusto oikeuttaa talousjohtajan nostamaan tilapäisluottoa enintään 50 milj. euroa maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Talous- ja omistajaohjaus oikeutetaan korjaamaan kirjoitusvirheet ja tekemään tekstiin teknisiä korjauksia.

Päätös

Puheenjohtaja ehdotti, että asian käsittelyjärjestys on seuraava:

- kaupunginhallituksen puheenjohtaja käyttää asiasta puheenvuoron
- valtuustoryhmien edustajat käyttävät ryhmäpuheenvuorot ryhmien suuruusjärjestyksessä
- käydään yleiskeskustelu ja
- asia käsitellään mahdollisine muutosehdotuksineen seuraavassa kaupunginvaltuuston kokouksessa 28.11.2022

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan tekemän ehdotuksen.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Aleksi Eskelinen käytti ensin asiaan liittyvän puheenvuoron. Valtuustoryhmien puheenjohtajat käyttivät tämän jälkeen ryhmäpuheenvuorot ryhmien suuruusjärjestyksessä. Ryhmäpuheenvuorojen jälkeen käytiin yleiskeskustelu.

Kokouksessa pidettiin puheenjohtajan ehdotuksesta tauko klo 20.00- 20.10.

Yleiskeskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että asian päätöskäsittely mahdollisine muutosehdotuksineen ja äänestyksineen on seuraavassa kaupunginvaltuuston kokouksessa 28.11.2022.

Liitteet

Kaupunginhallituksen esitys_A